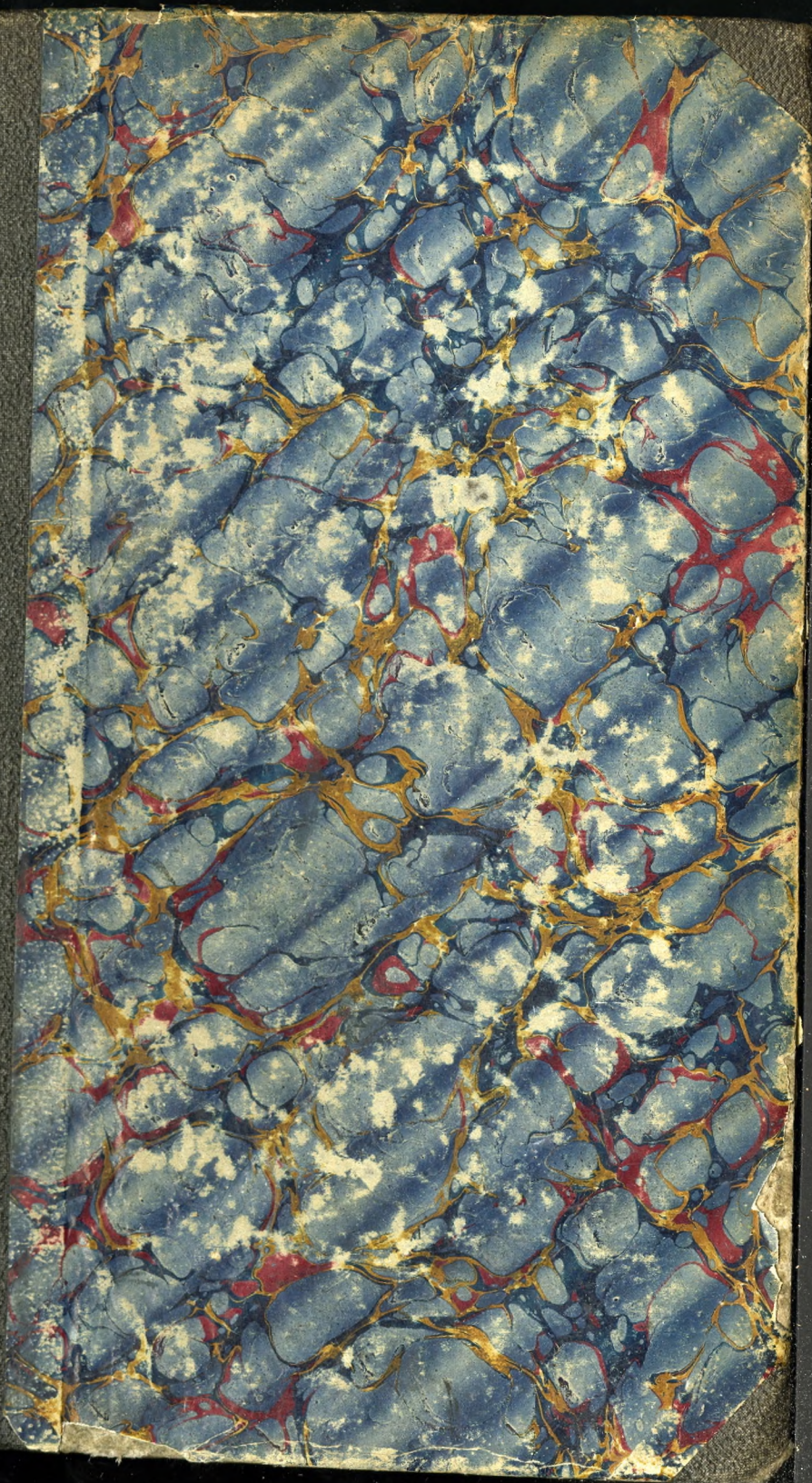

Politikai
röpiratok

2

2
18

A

DOHÁNY EGYEDÁRUSKODÁS

egy nyílt levélben.

Tisztelt választóimnak

hazafiúi szolgálattal

✓
ÉDES ALBERT

képviselő.

10

1868.

NYOMATOTT RÁCZ ADÁM KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

MISKOLCZON.

A

DOHANY EGYEDYRUSKODAS

egy nyit levelben.

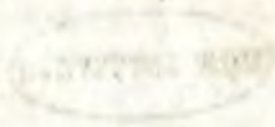

Tisztelekkel

hazaiti szolgálat

EDDES ALBERT

hazaiti

MISKOLC

MISKOLC

Tisztelt választók!

Kellemetlen a tárgy melyről szólok; a trafik, a dohánynyali egyedáruskodás. Kellemetlen ez, mert:

1. Jogtalan. Minden oly intézmény, mely az ember ártatlan szabadságát korlátozza, természeti jogát tapodja el.

2. Igazságtalan. Mert a már illetékes adóval megrótt föld birtokomat más ujjabb adóval azért terhelni, mivel a termelési cikk megválasztásában egyéni szabadságommal akarok élni, az igazság fogalmával meg nem fér. Mennyivel inkább oly mérvű adó, mely egy négyszög ölre a dohányért 20 krt. szab, mint a mely egy ezer □ öles hold földemnek örök árát háromszorosan venné ki rajtam, képtelenség.

3. Erkölcsrontó. Ismerik honfitársaim azon rút fortélylyal végzett ingerlő eljárást, mit a pénzügyi szolgák (finánczok) a dohány csempészek megejtésére,

megcsipésére használtak. Hogy kerítették hálóba sok becsületes őszinte magyar embert? egy két kezökre játszó gazember közreműködésével. Hogy koppasztották meg egész róka élvágygyal, mint libát, a körmeik közé került jámbor együgyűséget. Hányszor felforrott a magyarban a kaini indulat? hogy ezen nadályok ellen fustélyt emeljen, azon keserű gondolattal, hogy terhes adónknak, a munkás nép verejtékének ára jó részben, az ilyen utánunk leső henye rablók fizetésére fordíttatik. Köztudomás, hogy őszinte lelkű köznépünk menyit vesztett eredeti tiszta jelleméből? az egyedáruskodás behozatalával. Mennyire engesztelhetlen gyűlölettel tölt el a német név s nemzet iránt, mivel azt hitte, hogy e vérig bosszantó intézménynek a szegény becsületes német nép az oka. Tudjuk mindnyájan azt is, hogy köznépünk mennyi ügyességet tanult, éppen az utánna ólálkodó pénzügy szolgák kijátszására, az övékéhez hasonló fegyverek fortélyos forгатásában, mennyire megtanult ügyesen lopni, becsületes képmutatásával csalni, anyira, hogy azok a milliók, miket az egyedáruskodás a kincstárnak hajtott, az erkölcsi romlást, mely népünk jellemében esett, nem érik föl.

Elhihetik tisztelt választóim, hogy nincs, nem is volt, nem is igen lesz az országgyűlésnek csak egy tagja is olyan, ki a dohány egyedáruskodást pártolná. Én legalább azt hiszem, hogy miként az emberi testen, melyre a paraszt orvosok borongatóul dohány levelet használnak: úgy az állam testén is veszélyesen égő daganat az, melynek orvoslására egyedárussághoz kellett nyúlni.

De ugy-e? fűhöz fához folyamodik s a legkeserűbb orvosságot is beveszi a szegény beteg? a gyógyulhatás reményével. Az államoknak is támad ilyen nyavalyájok,

mikor azok ostoba vagy rossz akaratu kormány kezébe kerülnek. Ilyen nyavalya az osztrák birodalom roppant adóssága, melynek csak évenkénti kamatja 100 millió. Képtelen volt hát az osztr. kormány az egyedáruszkodást, ezt a keserű orvosságot bevenni.

Mit tartozik ez ránk magyarokra? a ki csinálta fizesse az adósságot. Mi erre nem fizetünk, nem adózzunk. E hang terjedez hegyen, völgyön, az ország és nép békéjét, jólétét, boldogságát s hazánk haladását zavaró hirlap írók által, kik előfizetőik számát a nép fülét csiklandozó nagy szavakkal akarják szaporítani. Kik ezt kiabálják: nem kell pénzetek urak, mi csak szegény testvéreink filléreit fogadjuk el, kik elég jószívűek az üres hangért is drágán fizetni.

Lássuk mennyiben tartozik ránk magyarokra a roppant mérvű államadósság?

1848-ban már megvolt az osztrák adósság. Igaz, nem volt még akkor csak harmad résznyi. Azóta mint innen, úgy túl a Lajtán. felelőség nélküli kormány gazdálkodott, szabadon, önkény szerint. 1848-ban már megakart osztozni velünk az osztr. kormány nem a jövődelemben, hanem az adósság terhében. Nem vállaltuk; sőt kikiáltottuk, hogy erre nem fizetünk, nem adózzunk. Utasítottuk, hogy a ki fizetni akar, menjen Bécsbe. Nem vállaltuk el a terhet, mert törvényeinkbe ütközött a követelés. Mert jogtalanul lépett fel az osztrák kormány ellenünk. Pedig természete a magyarnak hogy jogait nem hagyja. De ha vele bánni tudnak az ingét is odaadja. Jogaink érzetében Kossuth tűz szónoklatára fegyvert ragadott a magyar. De ellene zúdultak az elámitott s felhúztatott vele egy hazában élő testvér népfajok. Kilenecz felőli megtámadtatás ellen is, győzött a magyar vitézség az igaz ügygyel. Mignem Európa két legna-

gyobb hatalmasságának roppant ereje nyomult a maroknyi hős had ellen, s mi a világ szeme láttára igaz ügyünkkel megbukánk. Hazánk lángba borult, öldöklés, kifosztás, véres bosszuállás színhelyévé lön. Tizennyolcz évig szenvedlünk irtóztatóan, vigasz nélkül, csalóka reményen függő szívvvel. Halgatagon; mert úgy mint most a magyar ujság, a nép zászlója sat. zsong; nem hogy hangosan de susogva beszélni sem mertünk. Kémek környeztek, kiknek körme közé kerülni jaj volt. Az adóvali roppant zsarláson fölül, önkéntes adakozásra, önkéntes kölcsön adásra kényszerítettélnek. A mellett a régi ezüst pénzt, mintha az kelendő nem lenne többé, álnokul kivarázsolták tőlünk. Aratás utáni tarlóvá, megszedett szőlővé lett a magyar haza.

De az osztrák kormány mégis éhen s a szegény nép a Lajtán túl is innen is, a megaláztatás, eltapodtatás nyomorában fetrengett. Az államadósság pedig az alatt, hegyről hempelygő hógörgetegként nagyobbodott. Mert a téveszméjű kormány, a birodalom hatalmát, annak határai minél szélesebbre terjesztésében s roppant fegyveres erővel védelmében kereste; nem tudván, hogy az országok boldogsága, mint a gazda és családja jólléte; nem a sek birtoktól, mely parlagon hever, hanem az okos gazdálkodástól, a bölcsen kormányzott egyetértő munkás háznép tette kész jó akaratától függ.

Ilyen viszonyok közt, az uralkodó ház is megkósztolta a fanyar csöppeket; a sors a bécsi várpalotájában is megtöltötte a legmagasb család számára a keserűség poharát. Súlyos körülmények közt lett test és lélekben edzett férfivá, a most már nem csak törvényes kötelekkel, hanem mi legtöbb szívértettel is mienknek mondható urunk, királyunk, hazánk angyalának dicső ki-

rállynénknak magasztos, nemes, boldogító társaságában, kit Isten jó kedvéből adott a magyar nemzetnek.

A szerencsétlenségnek sajálsága az, hogy az embert kinek szívérzete még tiszta, jobbá, bölcsőbbé — a közös szenvedés pedig barátokká teszi azokat, kik előbb egymás ellen törtek. Éppen így végezte el a sors befo lyását ránk nézve is, fönt mint alant. Elmondhatjuk Dávid királylyal CXIX. Solt. 17. Mielőtt megaláz tatnánk, tévelygénk vala. Az uralkodó fölség atyai — az alattvalók fiui bizodalommal terjeszték ki karjaikat kölcsönös ölelkezésre, és az engesztelődés hangján szólaltak meg.

Hazánk ősalkotmányát visszanyeré, annak megvé désére, a király, Isten szabad ego alatt, zengzetes nyelvünk méltóságát emelő férfias hangon, magyarul, hűségi esküt mondott s megkoronáztatott. Számkivetés ben volt jeleseinknek a hazába térhetés útja megnyilt, és azok kik e hont a kedves magyar hazát, melyen ki vül nincsen számunkra hely (jól meg kell je gyezni) föltétlenül szeretik; itthon vannak. Hőseink, kik mint rettentők voltak a csatában, éppen oly erősek a tanácsban, ott villogtatják az ész, örö és böl csesség fegyverét az országgyűlésen. Nem hagyhatom jóvá, hogy ezt Kossuth nem teszi, — nem hagyhatom jóvá, hogy vannak emberek, kik miatt, mindenesetre fájó szívvel, Görgei nem teheti. E hazának még mind kettőre szüksége lehet. S talán többet nyert volna a hon, ha az utolsó Rákóczy elfogadja a föltételeket, miknél fogva itthon honának élhetve rekeszti be hős regényes életét. Vajha utánunk ne jönnének így szól Mi kes Kelemen Rákóczy hiva Rodostóból irt leveleiben, de utánunk jönnék.

Mindkét részről élet s halál fájdalmai közt született meg a gondolat, hogy miként magyar hon csaknem ezred év folyamán, a vele egy korona alatti részekkel: úgy a Lajtán inneni és túli két birodalom is, függetlenül, csak úgy lehetnek erősek és boldogok, ha egymással mint szabad nép szabad néppel szövetkeznek, a közös uralkodó alatt. Ez eszmének képviselője a Lajtán túli örökös tartományokra nézve Beiszt, a magyar korona birodalmában pedig Deák lön.

Az egyesülés eszméje igévé lett, de az igének testé létesítésére nagy akadály volt az, hogy magyarország elvitázhatlan alkotmányos jogbirtokában, önkényi uralomtól függő népekkel biztos alkut nem köthet. Osztrák kormányral, melytől anyi megcsalattatásban részesültünk, egyezkedni nevetség lett volna. Ez akadályt elhárította maga az uralkodó felség, azzal, hogy örökös tartományainak is alkotmányos és felelős kormányzatot engedelt.

Legnagyobb botránkozás köve azonban a roppant államadósság terhe volt. Isten s világ előtt kimondhatjuk, hogy minket ezen adósságból, törvényesen egy fillér sem illet. Nem mi csináltuk azt, de sőt a kik csinálták, nagyobb részt, a mi szabadságunk elnyomására, magyarhon legyilkolása végett használt fegyverek gyártására, tetteinkre, szavainkra leszködő titkos kémkedés gazdagon fizetésére fordították. Hatalom erejével akarták meghódítani a magyart. kit szabadság, igazság és bizodalom erejével lehetett volna legkönnyebben, ingyen megnyerni.

Mi tévők legyünk? ez a kérdés nyomta e pontnál a kebleket mind itt, mind amott. — Nem mi csináltuk az adósságot, igaz: de hiszen nem csinálták azt a szegény

Lajtán tuli németek sem, kik a szabadságért 1848-ban az önkény uralma ellen velünk együtt fogtak fegyvert. Hanem csinálta a legfonákabb rendszer, s az a kormány, melyet Isten az országok fejéhez átokul szokott sulytani.

Hosszas tanakodás közben, visszapillantott a mostani országgyűlés az 1848-iki october 8. Kossuthnak a képviselők házában nyilvánított szavaira:

„Felhivom a házat, mondja ki határozatilag, az ausztriai nép irányában a legszivesebb barátságot érezve, azt, hogy nemzet nemzet irányában, a találkozó érdekeket, Istennek örök igazsága szerint megnyugtatólag kiegyenlitni kész. Mi szabad nép elfogjuk végezni, mindazon érdekek kiegyenlítését, melyek köztünk fenforognak. Ez azon magyar nemzet képviselőinek nyilatkozata, s ezt hallja meg Isten! és hallják meg Európa népei, azon magyar nemzet képviselőinek nyilatkozata, mely szavát nem szegte meg soha. Mi barátok, testvérek vagyunk, mi egymás közt kiegyenlitjük a dolgokat. Ez azt hiszem annyi mint az esküvés.“

Im! ez kezdete a közös ügynek, az államadóssági részletnek, quotának. Melyről az 1867-iki országgyűlés XII. t. cz. 53, 54, 55. §. így szól:

„Az államadósságokat illetőleg, Magyarországot alkotmányos állásánál fogva, oly adósságok, melyek az ország törvényszerű beleegyezése nélkül tételnek, szorosan jogilag nem terhelhetik. De kijelentette már ezen országgyűlés, hogy ha a valódi alkotmányosság hazánkban is, ő felsége többi országaiban is minél előbb tetteleg életbe lép: kész azt mit tenne szabad s mit az ország önállása és alkotmányos jogainak sérelme nélkül tehet, a törvényszabta kötelesség mértékén túl is, méltányosság alapjain, politikai tekintetből

megtenni, hogy azon súlyos terhek alatt, miket az önkényű rendszer eljárása összehalmozott, ő felsége többi országainak jólléte s azzal együtt magyar országé is össze ne roskadjon, s a lefolyt nehéz időknek káros követkevései elháríttassanak. E tekintetnél fogva tehát s egyedül ezen alapon kész az ország az államadósságok terhének egy részét elvállalni, s az iránt előleges értekezés folytán ő felségének többi országaival is, mint szabad nemzet szabad nemzettel, egyezkedésbe bocsátkozni.“ —

Az egyezkedés megtörtént, s annak következtében mi 29 millio s egy száz ezer forint évenként fizetendő adóssági részt fogadtunk el. Nagy összeg. De elkellett fogadnunk, nem az igazság hanem a méltányosság szempontjából, azon népek iránt, kik velünk egy közös uralkodó alatt, kölcsönös szövetségre léptek. Rajtuk még így is 70 millió évenkénti teher maradt.

Elvállaltuk a terhet szomszédi barátságos indulattal. Mert azoknak a bukása a mienket, éppen úgy mint egyik kereskedő házé a másikét, maga után rántotta volna. És miután elvállaltuk, forrásról kellett gondoskodni, honnan merítsük e tömérdek pénzt?

Az 1860 — 65 évekről fölvettem kimutatás szerint, Magyarország összes földadója 18 — 24 millióig emelkedvén, oly terhes lön, hogy azt már főlebb csigázni nem lehet. A dohány jövedék pedig versenyezett a só jövedékkel s átlag 13 millió forintot hozott. De igen hihető, hogy ha a dohány termelés megindul, a fölvilágosodó nép jó akaratával találkozó kezelés mellett, ezen országos jövedelmi ág, az egész 29 millió quótát is födözendi. Ellenben ha ez most egyszerre a jövedelem soroza-

tából kitörültetnék, a kincstár bevételén oly részt ütne, mit máshonnan kipótolni lehetetlen.

És valljuk meg, hogy ez egy a legártatlanabb jövedelmek közül. Mert ennek fizetésére senki sem kényszerítettetik. Ezt a ki nem akar füstölni, nem fizeti. Ezt önként adjuk azon gyönyörért hogy pipaszó mellett pihentetjük tétlenül gondolatainkat, beszélgethetjük el a drága időt, kártyázhatunk, bodor füstföllegbe borithatjuk Deák nevét, a ministeriumot, míg azoknak nem a pipa, hanem az ország gondjában a sejők füstöl; szidhatjuk egész kedélylyel a németet, a ki ilyeneket kitalált.

Vespázianus római császár az árnyékszékekre is adót vetelt, miután az általa fölemelt adó sem volt elég. Indokul csak ezt mondá, a nyereménynek mindenből jó az illatja. Angolhonban az ablakot s így a világosságot is megadóztatják. Ki tudná kiszámítani? hogy az éjjeli világítás egész országban, mennyi milliókba kerül? Igen! de ehez a kiadáshoz nagy haszon is járul. A világítóval az éjt nappalá tehetjük, az író, a tudós, a művész szorgalmát megkeltőztetheti, s vagyonát gyarapithatja. De a pipa füstnek nincsen semmi lényeges haszna.

Időnkben már bálozni sem szokott a nemesült szívű emberiség annélkül, hogy midőn az életnek tombolva örül, egy vagy más közintézettről és szükölködőkről meg ne emlékeznék s a bevétel nagy részét oda ne ajándékozza. Hát csak a dohánynal akarnók e elfüstölni jövedelmünk egy részét úgy, hogy annak a haza semmi hasznát se vegye.

Pillantsunk vissza húsz évvel azon korra, melyben a szegény jobbágy füstpénzt fizetett. Pedig a tűznél, melynek füstjeért fizetett, azt az eledelt készíté hű neje

mit neki kisdédét ölében hordozva, az úrbéri munkában izzadó férje után kellett vinnie többször mértföldnyi távolba. Azon nagy hazafiak! kik most s rövid látó népet azzal ingerlik, hogy Deák és az Országgyűlés nagy többsége eladták az országot; mert a szegény ember trafik dohányra van szorítva, pedig az, a trafiknál százszorta rosszabb lopott dohányt is pénzen veszi, azon nagy hazafiak mondom, jobb hazafiaknak bizonyítnák magokat, ha a népet a mostani körülmények felől fölvilágosítják.

Egy gondolatlanul elvetett gyufa egész falut lángba boríthat, s ha föltámad a zugó vihar, a pusztító elemet a nagy Tisza sem oltja ki. S vajjon ez esetet a rakománygyal tölt udvarok tulajdonosai bánják-e meg kevésbé, vagy azok kik mint a diák Debreczen égésekor, mondhatják: certo deus nem adnám most 100 forintért hogy semmim sincs.

Ha a dohány egyedárússág röglön eltörültetnék, honnan teremtenők ki a 13 milliót? Melyik földbirtokos, ház vagy üzlet tulajdonos fogadná el adója emeltetését azért, hogy Palkó béres vagy János Gazda, ki csupa oktalanságból már hat éves fiacskájának szájába dugja a pipát, szabad dohányt füstölhessen. A néppel ingerkedő valamelyik lapban olvasám: könnyű az uraknak beszélni ott a rugányos pamlagon, kik török dohányt, havannai szivart sat. füstölhetnek, de a szegény embernek sat. No lássátok szegény barátaim! ezek a ti boldogítóitok még azt sem akarják, hogy az urak nagyobb adót fizessenek a dohány füstért mint ti. Pedig hát, a 13 millió jövedéknek legnagyobb részét éppen a válogató ingyenczek, az urak fizetik; kiknek, midőn ti a dohányért évenként 3-4 forintot adtok ki, a füstben válogatás 100—200 forintba kerül.

Termeszszünk szegény barátaim! finom muskatály dohányt a kincstár számára, nemesítsük tökélyesbitsük hazai gazdaszatunknak ezen elhanyagolt ágát. Kérjünk a kormánytól engedélyt a termesztésre, ez megadatik ingyen; s megfogjuk látni hogy azon földtér, min a magán haszonra termesztésért egy □ ölre 20 krbani ár, a föld örök árát háromszor haladja, szerencsés évben háromszoros árát is kiadja. A mellett az írás szavai azt mondják I. kor. IX. 7. Kicsoda plántál szőlőt hogy annak borából ne innék? Kicsoda plántál hát dohányt is, hogy annak leveleiből ne pipáznék. De legtöbb az, hogy ha mi a külföldre jó pénzért, jó dohányt adhatunk, pedig adhatunk, ha akarunk; hazánkat gazdagítjuk, az adósságot észrevétlenül törlesztendjük, zsebre is jócskán tehetünk az árából. Némethonnak nincs dohány termelése, ott nem állja ki a levegőt. Tőlünk fogják venni azt, mit most a föld tulsó feléről hoznak, még hazánkba is. Hát csak a magyar volna élheterlen jó dohányt termesztteni?

A dohányt a 17-ik században ezelőtt mintegy 250 évvel a földgömb tulsó feléről, az akkor Holland birtokában volt Tabago szigetből (innen a tobak, tobák neve) hozatott Európába. Oroszországban orrvágás büntetésével tilalmazták használatát. VIII. Orbán, később XII. Incze pápa, kiátkozták a pipázókat az egyház kebeléből. Erdély testvér honban 1670 — 1688-ig, pénzbüntetéssel akadályoztatott a dohány használata, 1689-ben pedig jószágvesztési törvény mondatott ellene. Ma már sehol sem tilalmas; de csak nem világszerte jövedelmi adó alá vettetett. Így a szomszéd Oláhország, mely a török hatalma alól csak most nem rég szabadult fel, s önkormányzatot nyert szinte adó alá vette a dohányt. Hazánkba a Bakh Schmer-

ling kormány hozta be erőszakkal, a nélkül, hogy az országgal tudatta volna, hogy mire fordítja ennek jövedelmét. Ezért lett ez oly gyűlöletes, ezért nem tartá senki véteknak a dohány lopást oly kormány ellen, mely minket annyiféle ürügy alatt kizsákmányolt.

A mostani felelős nemzeti kormánynak, kivált pénzügyi Ministerünknek, elég terhes gond jutott az üres kamrával, melybe mégis csak bele kell szivárogtatni a közigazgatás, közvédelem stb. költségeit, a közös adósságnak magyarországra átvett részletét. Kéntelen volt hát a magyar kormány s országgyűlés is, ha bár nagy nehezen, igénybe venni ezt a kellemetlen orvosságot, a dohány egyedáruszkodást.

Ily körülmények között kérdem, jó hazafi-e az, ki saját felelős kormányunk ellen izgat? midőn a közérdeket minden egyes honpolgárnak szívére kell vennie.

Borsodmegye folyó évi febr. 3-án tartott bizottsági közgyűlésén hangos rosszalás emeltetett azon intézkedés ellen, mi szerint a dohány csempészet foljelentőinek jutalom ígértetik: sértvén az erkölcsi közérzést az, hogy a kormány a honpolgárt polgártársa elleni árulásra díjjal kecsegteti. Szerintem is kárhozatos bűn az, ha a testvérek mint a Hajnau i korban megtörtént, egy kis földi haszonért, egymást elárulják. De ne zavarjuk össze a fogalmakat. Mikor a kancsukával, koplaltatással, szomjjal és a kínzás több kigondolható nemeivel a csendőrkapitány által vallatott tolvaj, inkább engedné nyelvét kihuzatni, mint bűntársait megvallani; ez ő közöttök a magok fogalma szerint dicső erély, de nem erény. Ilyen legénykedésre ők egymást apró kísérletekkel éppen úgy vezetik s edzik, mint a jó szülék gyermekeiket mikor azoknak szívértetét a jó iránti fogékonyságra készítik.

De nem dicsérte? s nem jutalmazta volna-e az illető törvényhatóság? az embert, ki a harsányi község pénztárának a ház fala kiásásával elrablóját, melyben pár ezer frt. közadó volt, följelentette volna; mely pénzt ugyan azon adózó községnek még egyszer kellett megfizetni.

Hát az adó csempészeket, kik az ország pénztárát melynek most minden fillére kincs, a magok módja szerint milliókig károsíthatják, szabad-e kimélni? erény-e elnézni elhalgatni? azon tévesztett fogalommal, hogy magyar magyarnak árulójává nem lehet. Holott az országos jövedelem a dohányból mindnyájunké, azt éppen úgy felelős minister kezeli, mint felelős bíró a falu pénztárát. — Ha az országos közpénztárt megkárosítják azt mindnyájunknak kell helyreépítozni. Ki csinálna magának lelkiisméretbeli kötelességet? haltgatni azért, hogy néhány vagy több dohány csempész szerencsés lopásokat tehessen. Hiszen a haza, melynek jólléte mindnyájunké, mindennél elébb való. Ezt hát ápolni minden igyekezettel s minden más érdek félretételével, mindnyájunknak egyenlő kötelességünk.

Mind a mellett hogy ha tőlem függ vala, a jutalom ígéret helyett én ezt a hirdetést teendeltem: megvárja a haza, minden rangu és rendű fiától, hogy a dohány csempészet megszüntetésére minden lehető igyekezettel közre működendik. Ott hol hazafiui erénynek van helye, a magyar jellemet a jutalom lealacsonyítja. — A jutalom hirdetésből azt kell gyanitnunk, hogy a magyar országlárok körében, a Bach rendszer iskolájában képezett egyének is vannak.

De nem díszít-e a nem jutalmazta volna-e az illető tör-
vényhatóság? az ember, ki a határozati közszé-
nynek a haz láts kérésével elvált, melyben az
sz. közszé-ny volt, költségekkel volna; mely pénz
azon addig közszé-ny még egyetért kellett megfizetni.
Itt az addig közszé-ny, kik az ország közszé-ny

melynek most minden állása, a magok módja az-
tint milliókat károsítanak, székely-e kímélni? ország-
elváni elhalgati? azon tévesztett fogalommal, hogy
magyar magyarnak árnyékát nem lehet. H. ott az ország-
közszé-ny a dohányból mindnyájunké, azt éppen úgy
lelőke mint a kezeli, mint a föld a föld a föld a föld
tál. — Ha az ország közszé-ny megfizeti az
mindnyájunknak kell helyrehozni, ki ez a mindnyájunk
lelőke mint a kezeli? hallgatni ezért, hogy ne-
hány vagy több dohány közszé-ny a közszé-ny
lelőke. Itt az a haz, melynek jövedelme mindnyájunké,
mindennel elvált. Itt az a közszé-ny mindnyájunké
a minden más érdeke lelelőke, mindnyájunknak
egyenlő közszé-ny.

Mind a mellett hogy ha földem lügg vala, a jutalom
ígért helyett az ezt a hirdetőt lelelőke; megvárja a
haz, minden rang és rendű állat, hogy a dohány köz-
szé-ny megfizetése minden lelelőke igyekezzel köz-
szé-ny. — Itt az a közszé-ny, van helye, a ma-
gyar jutalom a jutalom lelelőke. — A jut-
lom hirdetője azt kell győztetni, hogy a magyar
országok körében, a Bach rendszer iskolájában ké-
pezett egyének is vannak.

